

Izvajanje odmere NUSZ in pritožbeni postopki v letu 2017 ter potrebni ukrepi občin in FURS za kakovostno izvedbo odmere NUSZ v letih 2018 in 2019

Predstavlja: mag. Sonja Urankar
Finančna uprava RS, Generalni finančni urad,
Uprava za davke, Oddelek za obdavčitev
nepremičnin in drugo obdavčitev

VSEBINA PREDSTAVITVE

- priprava podatkov in izvedba odmere NUSZ
- delna analiza odmere NUSZ za leto 2017
- pritožbeni postopek
- najpogostejši pritožbeni razlogi in sodna praksa

1.

PRIPRAVA PODATKOV IN IZVEDBA ODMERE NUSZ

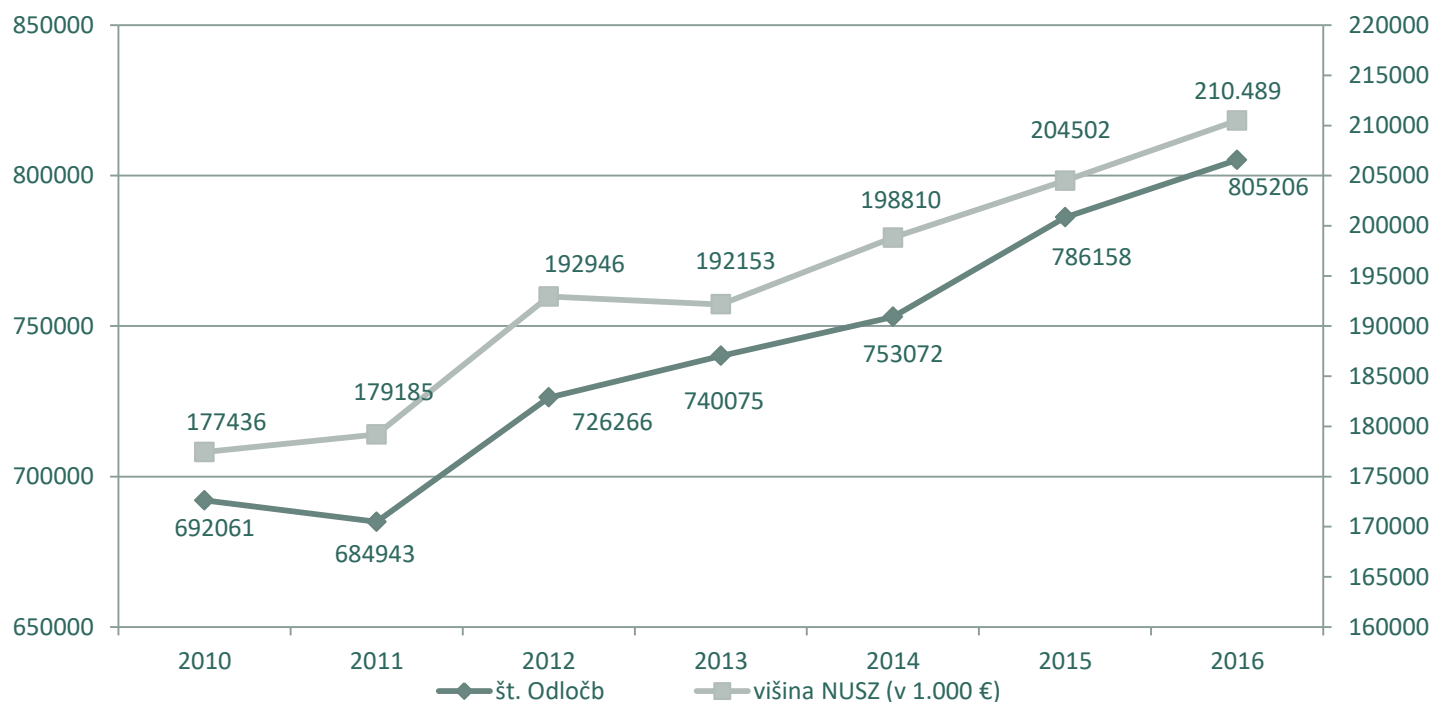
- Sistemski priporočila za izboljšanje sistema NUSZ – Izvedba odmere NUSZ, št. 4224-13052/2016-2, z dne 5. 10. 2017

ODMERA NUSZ za leto 2016

- 15 finančnih uradov
- 211 občin
- 805.206 odločb o odmeri NUSZ
- 210.489 mio € odmerjenaga NUSZ

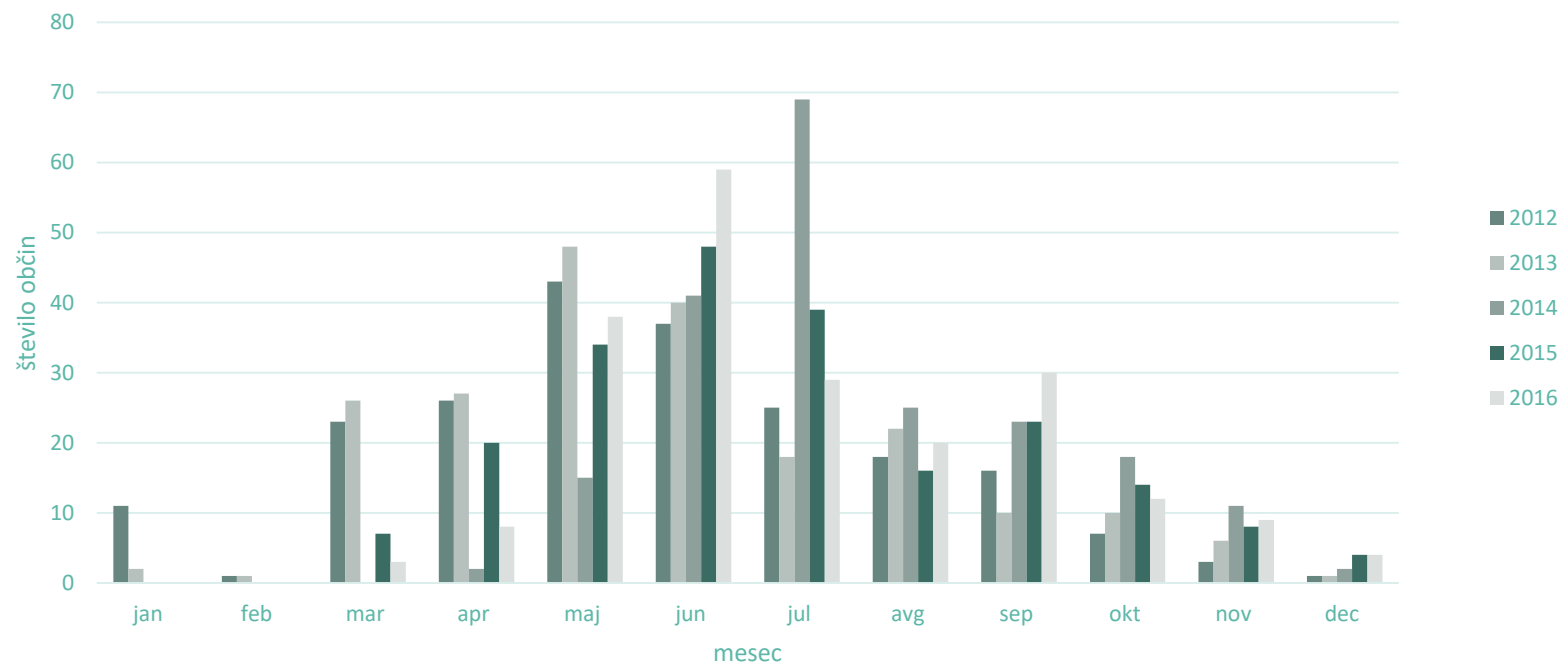
- 11.983 vloženih pritožb (1,48 %)

Višina odmerjenega NUSZ in število izdanih odločb o odmeri NUSZ za leta od 2010 do 2016

- davčni organ izda odločbo o odmeri NUSZ na podlagi podatkov občine do 31. marca za tekoče leto oziroma v treh mesecih po prejemu podatkov, ki mu jih posreduje občina

Število občin, za katere so izvedene odmere NUSZ, po mesecih za obdobje od leta 2012 do leta 2016

vročanje odmernih odločb (85. člen ZDavP-2)

- statistika osebnega vročanja -NUSZ 2016:
 - 104.546 odmernih odločb
(13 % glede na število vseh izdanih odmernih odločb)
 - v višini 9.367.943 eurov
(4 % glede na višino skupno odmerjenega NUSZ)

e-vročanje odmernih odločb (85a. člen ZDavP-2)

- v letu 2016 so bile odločbe o odmeri NUSZ prvič e-vročene preko portala eDavki vsem zavezancem pravnim osebam
- v letu 2018 bo FURS pristopil tudi k e-vročanju odločb zavezancem fizičnim osebam, ki imajo pristopnico na eDavke

AKTIVNOSTI OBČINE – odmera NUSZ

1. Zahteva za podatke o odmeri davka na promet nepremičnin ter davka na dediščine in darila
2. Pravilni zapis EMŠO oz. MŠ
3. Posredovanje podatkov o številu točk, ločeno glede na komunalno opremljenost, in skupno število točk
4. Identifikator nepremičnin po GURS
5. Posredovanje celotne baze 1x letno (FO in PO, zazidana in nezazidana stavbna zemljišča)
6. Potrditev odmernega seznama
7. Obveščanje občanov o datumu odpreme in datumu zapadlosti rokov posameznih obrokov

AKTIVNOSTI FURS - odmera NUSZ

1. Preverjanje občinske baze s strani FU:
 - EMŠO/MŠ zavezanca
 - aktivnost zavezanca
 - ugodno rešene pritožbe prejšnjega leta (v %)
2. Priprava odmernih odločb in tiskanje
3. Vročanje odmernih odločb (navadno/osebno/e-vročanje)
4. Obveščanje občine o datumu odpreme in datumu zapadlosti rokov posameznih obrokov + [obvestilo na spletni strani FURS](#)
5. Obveščanje zavezancev na dolžnost sporočanja vseh sprememb na občino (pri odmeri davka na promet nepremičnin in davka od prejetega darila)

Podatki o predmetu obdavčitve v izreku odmerne odločbe

NAZIV POLJA	PRIMER ZAPISA
Nahajališče objekta ali zemljišča	1) K.O. MOZIRJE ID STAVBE 812-1 → 912 - 812 - 1 DOBRUNJSKA CESTA 036 B → šifra naselja/ulice/HŠ/dod 2) K.O. RADOHOVA VAS parc.št. 150/4 → 2502 – 150/4
Namen uporabe	Šifra za npr. STANOVANJSKI NAMEN, NEZAZIDANO STAVBNO ZEMLJIŠČE
Obdobje odmere IN število mesecev	1/ 1/16 - 31/12/16
Delež	1/1 ali 100 %
Površina	300,00 m ²
Točke komunalne opremljenosti IN skupno število točk	OBM 3, LEG 2, KAN 10, VOD 10, ELE 10, RAZ 10, ZEL 10, STA 10, RAC, KRS, PTT 10, ...
Vrednost točke	0.000486000
Znesek odmere	75.82 EUR

2.

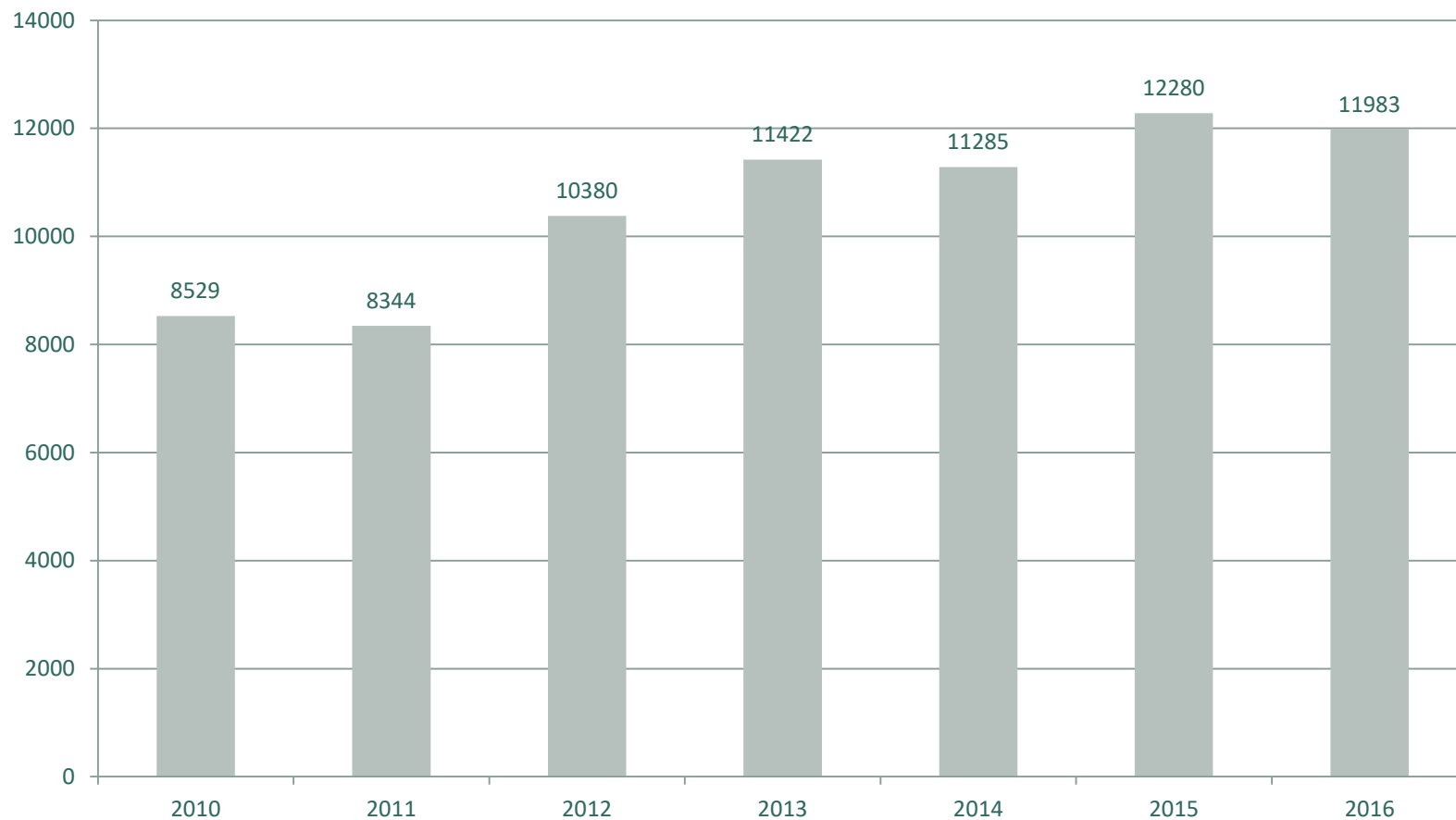
DELNA ANALIZA ODMERE NUSZ ZA LETO 2017

Delna analiza odmere NUSZ za leto 2017 (na dan 31. 5. 2017)

- odmera NUSZ za leto 2017: 75 občin, 291.037 zavezancev
- občine v veliki meri sledijo priporočilom FURS: en paket, zahteve za podatke iz odmere DPN, ...
- odmera za nezazidana stavbna zemljišča: ~ 50 % občin
- identifikator za zazidana stavbna zemljišča: ~ 10 % občin (ostale: naslov objekta)
- 2.334 vloženih pritožb (0,8 % glede na število izdanih odločb):
 - *primerjava z NUSZ 2016*: 1,48 % glede na število izdanih odločb
 - *pritožbeni razlogi, kjer je povečano število pritožb*: prvič izvedena odmera za nezazidana stavbna zemljišča, niso izločene zunanje površine, napačno točkovanje za neobstoječo komunalno opremo, ...

3. PRITOŽBENI POSTOPEK

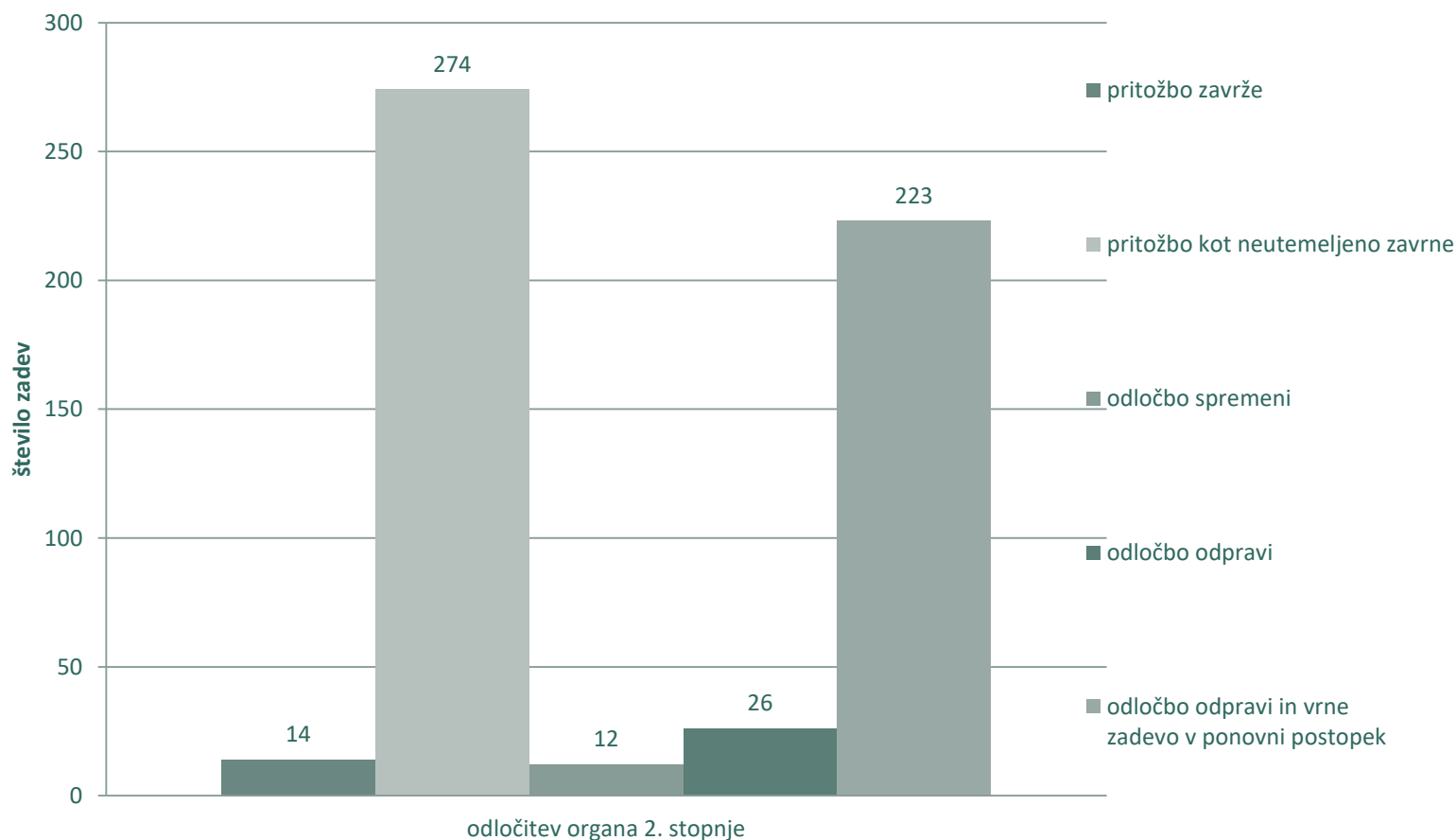
Število pritožb v zvezi z NUSZ v letih od 2010 do 2016

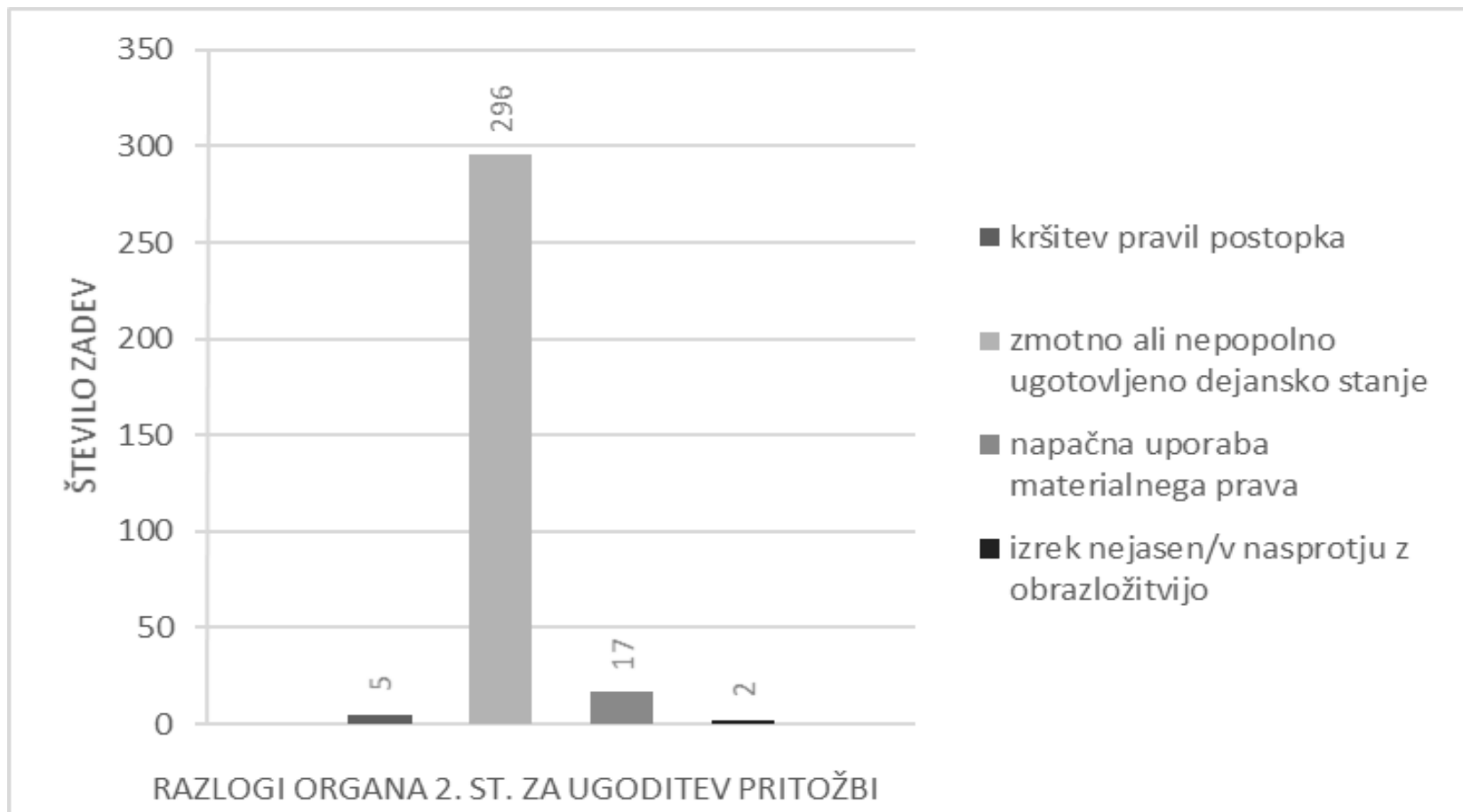
Preglednica rešenih pritožb zoper odločbe o odmeri NUSZ

leto	NUSZ - 2016
št. izdanih odločb	805.206
št. vloženih pritožb	11.983
odstotek vloženih pritožb glede na izdane odločbe	1,48 %
št. rešenih pritožb na 1. stopnji	12.405
odstotek rešenih pritožb na 1. stopnji	~ 90 %
št. pritožb odstopljenih na 2. stopnjo	1.166
odstotek pritožb odstopljenih na 2. stopnjo	~ 8 %
št. rešenih pritožb na 2. stopnji	549
št. ugodenih pritožb na 2. stopnji	261
odstotek ugodenih pritožb na 2. stopnji	48 % (~ 2 %)
št. vloženih / rešenih tožb	17 / 27
odstotek ugodenih tožb	66 % (~ 0,15 %)

Odločitve organa druge stopnje glede pritožbe zoper odločbo o odmeri NUSZ v letu 2016

Razlogi organa druge stopnje za ugoditev pritožbi zoper odločbe o odmeri NUSZ v letu 2015

Pritožbeni postopek – 1 do 2 meseca

1) VLOŽENA
PRITOŽBA NA
FU

2) FU PREVERI
FORMALNE
POGOJE

3) FU POSREDUJE
PRITOŽBO V
MNENJE OBČINI

4) OBČINA POSREDUJE
ODGOVOR FU Z
DOKAZI (15 dni)

5) FU POSREDUJE
ZAVEZANCU
MNENJE, DA SE
OPREDELI

6) ODLOČITEV ORGANA 1. ST.:
• Nadomestna odločba
• Odstop organu 2. st.

7) ODLOČITEV ORGANA 2. ST.:
• Pritožbo zavrne
• Odločbo spremeni/odpravi
• Odločbo odpravi in vrne v PP

8) ODLOČANJE ORGANA 1. ST. V PP:
• Ugotovitveni postopek
• Upoštevanje mnenja instančnega organa

Obveščanje občin o zaključku pritožbenega postopka

- **Akt organa prve stopnje:**
 - Sklep o umiku pritožbe, ko očina že poda mnenje
 - Odločba, izdana v ponovnem postopku
- **Akt organa 2. st. / sodišča:**
 - Odločba o zavrnitvi
 - Odločba o spremembi / odpravi odločbe (ni vrnjena zadeva v ponovni postopek)
- **NE:** nadomestne odločbe

4. NAJPOGOSTEJŠI PRITOŽBENI RAZLOGI IN SODNA PRAKSA

Najpogostejši pritožbeni razlogi

1. Nepopolno ali napačno ugotovljeno dejansko stanje
2. Procesne kršitve
3. Napačna uporaba materialnega zakona

1. Nepopolno ali napačno ugotovljeno dejansko stanje

a) Podatek o zavezancu (I U 1751/2010, X Ips 1180/2004)

- ✦ NUSZ mora plačati neposredni uporabnik, torej tisti, ki ima dejansko in pravno možnost uporabe stavbe ali dela stavbe oziroma zemljišča, ne glede na to, ali nepremičnino tudi dejansko uporablja.

b) Podatek o komunalni opremljenosti (I U 1628/2015-6, I U 1629/2015-6)

- ✦ NUSZ od nezazidanih stavbnih zemljišč se lahko odmeri le od zemljišč, ki so komunalno opremljena (kar se tiče oskrbe s pitno vodo in energijo, odvajanja odplak in odstranjevanja odpadkov ter dostopa na javno cesto) v smislu 72. člena ZPNačrt.

c) Oprostitev plačila NUSZ (I U 521/2015)

- ✦ Tožnica bi se lahko uspešno sklicevala na oprostitev plačila NUSZ kot oviro za izdajo izpodbijane odločbe le, če bi bila v času njene izdaje že oproščena plačila NUSZ.

1. Nepopolno ali napačno ugotovljeno dejansko stanje

d) Podatek o površini (II U 225/2015)

- ✦ Organ na prvi stopnji je pri izračunu NUSZ v skladu z 218.c in 218.č členom ZGO-1 upošteval podatke uradnih evidenc (Registra nepremičnin), med katere sodijo tudi podatki o pozidanosti stavbnih zemljišč ter podatki o čisti površini stavb in površini zemljišč, od katerih se odmerja nadomestilo. Tožnik je v upravnem postopku sicer nasprotoval tako ugotovljenemu dejanskemu stanju, ni pa izkazal, da je v skladu z ZEN začel ustrezne postopke za spremembo podatkov v uradnih evidencah, zaradi česar se šteje, da so podatki iz uradnih evidenc, ki jih je uporabil organ za izračun nadomestila, pravilni.

e) Podatek o namembnosti objekta (I U 1504/2009)

- ✦ Da je upravni organ za stavbna zemljišča, na katerih so bencinski servisi s prodajnimi dvorišči, kot njihovo namembnost štel prodajo naftnih derivatov, je pravilno, saj je glavna dejavnost na bencinskem servisu prodaja naftnih derivatov, druge dejavnosti pa so le dopolnitev k tej dejavnosti.

2. Procesne kršitve

- a) **Pomanjkljivo opredeljen predmet obdavčitve** (III U 180/2010)
 - ✦ izrek odmerne odločbe naj bo tak, da bodo iz njega razvidni vsi parametri odmere
 - ✦ stavbno zemljišče naj bo označeno določno

- b) **Neobrazloženost odločb o odmeri NUSZ** (I U 837/2015)
 - ✦ Ne iz izreka ne iz obrazložitve ni razvidno, kakšna komunalna opremljenost je bila sploh upoštevana pri obračunu NUSZ.

- c) **Kršitev pravice do zaslišanja stranke** (I U 2044/2014)
 - ✦ Upravni organ je ravnal zakonito, ko je opravil poizvedbe pri upravljavcih komunalne infrastrukture, vendar je s tem dopolnil postopek v smislu prvega odstavka 243. člena ZUP. V takem primeru pa bi moral tožnici omogočiti, da se seznanijo z dobljenimi informacijami in se do njih opredelijo.

3. Napačna uporaba materialnega zakona

- a) **Nezakonite / neustavne vsebine občinskih odlokov** (III U 142/2014, I U 40/2012, I U 834/2012, I U 397/2013, I U 1021/2014)
- ✦ nesorazmerne in prekomerne obremenitve
 - ✦ vsebina odloka, ki določa predmet dajatve, ki nima zveze z lastnostmi stavbnega zemljišča in njegovo namembnostjo in zato pomenijo spreminjanje nadomestila v druge vrste dajatev – v neke vrste kazen za neuporabo in nevezdrževanje objektov in zemljišč
 - ✦ Ista namembnost ne more biti razvrščena v dve različni namenski skupini in se enkrat obravnavati v okviru skupine D kot storitvena dejavnost, drugič pa v okviru skupine E kot javna služba in storitev, in sicer v odvisnosti od tega, kateri subjekt opravlja to dejavnost, torej od lastnosti zavezanca za plačilo NUSZ.
 - ✦ v kolikor besedilni del odloka ne opredeljuje jasno določenega območja odmere in šele pregledna karta z zarisom območij pove, kaj se v krajevnem smislu umešča v to območje, mora biti ta karta objavljena
- b) **Napačna razlaga določb zakona ali občinskih predpisov** (III U 221/2013)
- ✦ Normodajalec izraza „objekt“ ni uporabil v pomenu, opredeljenem v 1. točki prvega odstavka 2. člena ZGO-1, ki zajema stavbe in gradbene inženirske objekte. Njegovo površino, relevantno za odmero NUSZ, je namreč opredelil s površino prostorov, ki so glede na 1.1. točko prvega odstavka 2. člena ZGO-1 značilnost stavb, ne pa tudi gradbenih inženirskih objektov.

Aktivnost občine v pritožbenem postopku

- Občina k svojemu odgovoru na navedbe pritožnika predloži tudi ustrezne dokaze.
- Če se občina strinja, da pritožnik ni zavezanec, naj hkrati FU sporoči tudi podatke o NOVEM zavezancu.

Občina ni stranka v postopku

- Občina ima pravico biti obveščena v postopkih, v katerih državni organ odloča na podlagi predpisov občine
- Občina ni niti stranka niti stranski udeleženec v postopku odmere oziroma vračilu NUSZ (I Up 129/2015)
- Stranki v postopku: davčni organ in davčni zavezanec

- Občina se naj že v odgovoru na pritožnikove navedbe opredeli do očitkov glede nezakonnosti oz. neustavnosti občinskih predpisov o NUSZ, ter priloži dokumentacijo
- ***Exceptio illegalis*** (sodišče lahko v konkretni zadevi odkloni uporabo predpisa, ki ni skladen z zakoni oz. ustavo)
 - organ prve stopnje za presojo ustavnosti in zakonitosti občinskega odloka ni pristojen
 - če upravni organ upošteva stališče sodišča glede uporabe materialnega prava, ko je upravni odločal v zadevi z identičnim dejanskim in pravnim stanjem, ne gre za položaj, ko bi po lastni presoji odklonil uporabo odloka (I U 464/2010, I U 1257/2010).

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!